

Vineri, 17, curat ghinion!

Astăzi nu ar fi trebuit să ies din casă, ar fi trebuit să mă feresc de influxurile negative ale persoanelor, care mi-ar putea aduce ghinion și ar putea provoca întâmplări nefaste în viața mea, de pisicile negre care îmi trec prin față, de umbrelele deschise în casă, de scările pe sub care nu ar trebui să merg, de sarea vărsată pe masă.

Ar fi trebuit să mă înarmeze cu amulete eficiente, cum ar fi un corn roșu, din coral, despre care istoricii afirmă că era purtată încă din vremea romanilor, și că ar implica un simbolism falic, ca expresie a fertilității menite să învingă orice primejdii. Pentru italieni, combinația zilei de vineri cu numărul 17 reprezintă chintesația nenorocului și a întâmplărilor nefaste.

Avioanele companiei Alitalia nu au rândul cu numărul 17, iar hotelurile nu au camerele cu același număr. În Italia, autostrada A17, care leagă Roma de Fiumicino, e indicată pe inscripțiile stradale doar cu litera A, ca și cum simpla vedere a numărului 17 ar putea influența starea de spirit a șoferilor.

La Napoli, există o carte specială de vise, numită *Smorfia*, care conține 90 de numere, de jucat la Loto, fiecare vis fiind deslușit de către adevenți maestri ai onircului magic și identificat cu un număr. 17, spre exemplu, reprezintă *disgrazia*, nenorocirea. Iar dacă o zi de 17 cade într-o vineri, e semn rău și e tratat ca atare: nu se fixează întâlniri și nu se iau decizii importante în această zi, nu se stă la o masă sau într-o încăpere cu 17 persoane, nu se urcă 17 trepte, nu se mănâncă dintr-o farfurie în care sunt 17 bucăți de

pâine, spre exemplu. La Napoli, nu o să întâlniți nicio mireasă într-o zi de vineri, 17 și niciun student care să se prezinte la un examen în această zi. Chiar dacă e greu de imaginat că vreun profesor napoletan programează examene într-o astfel de zi.

Știu că sunteți tentați să judecați cu superioritate și cu aroganță intelectuală astfel de manifestări populare, care țin de superstiții și prejudecăți, pentru că am făcut-o și eu. Trebuie să știți, însă, că există un termen grec care explică, din punct de vedere psihologic, teama de numărul 17. Se numește *eptacaidecafobie* și are origini care se pierd în timp. În Grecia antică, numărul 17 era detestat de către urmașii lui Pitagora, pentru că era situat între numerele 16 și 18, considerate perfecte. În Vechiul Testament, apare scris

că Potopul a început în ziua 17 a celei de-a doua luni. Pe mormintele din Roma antică, există inscripția *VIXI* (care însemna *am trăit, am murit*). În Evul Mediu, din cauza analfabetismului, inscripția a fost confundată cu numărul roman *XVII* și i s-au atribuit valențe negative. Asocierea numărului 17 cu o zi de vineri e considerată încărcată de nefericire, pentru că amintește ziua în care a fost răstignit Isus.

"Expertii" în superstiții susțin că, într-o zi de vineri, ar fi avut loc mai multe evenimente cruciale pentru umanitate, menționate în Biblie: Diavolul ar fi ispitit-o pe Eva, în paradis, într-o zi de vineri, iar Templul lui Solomon ar fi fost distrus tot vinerea. Mai mult, se pare că în Roma Antică execuțiile capitale aveau loc...vinerea!

Astazi, vineri, 17, inchis
din superstitie

Pentru a combate astfel de superstiții, în fiecare an, într-o zi de vineri, 17, la ora 17.17 se sărbătorește Ziua de luptă împotriva superstițiilor, organizată de către Comitetul Italian de Control al Afirmațiilor Paranormale (da, există, încă din anul 1989, un astfel de comitet!). Manifestările organizate sunt o adeverată sfidare a ghinionului, cu probe prin care participanții vor să demonstreze că nu există nici un motiv să ne temem de ziua de vineri, 17. Cei mai curajoși vin îmbrăcați în mov (culoare interzisă în teatru, pentru că aduce ghinion), sparg oglinzi, varsă sare pe jos cu o mână și deschid o umbrelă cu cealaltă sau trec pe sub o scară deschisă. Unii își dăruiesc altora o broșă, pentru care spun doar "mulțumesc", fără să facă acel gest ritualic indispensabil pentru superstițioși: la Napoli, cei care primesc o broșă în dar, trebuie să întepe cu ea degetul celui care le-a dăruit-o, pentru a se asigura că, în acest fel, *darul nu îi va despărți*.

Potrivit ultimului sondaj realizat de Barometrul Comisiei Europene, având ca temă știința și cercetarea, italienii sunt printre cei mai superstițioși europeni, fiind depășiți doar de către letoni și cehi. 58 % dintre italieni au admis faptul că sunt atrași de *idei iraționale și superstiții*, în condițiile în care media europeană este de 40%.

Unul dintre cei mai mari scriitori napoletani, Eduardo de

Filippo, obișnuia să spună că a fi superstițioși ține de ignoranță, dar, a nu fi, aduce ghinion. Marele filozof, istoric și critic literar Benedetto Croce spunea adesea prietenilor, atunci când vorbea despre superstiții: *nu cred, dar sunt precaut.*

Nici eu nu cred, dar azi-dimineață, când telefonul m-a avertizat că e vineri, 17, m-am gândit că, poate, ar trebui să-mi organizez ziua în funcție de acest "detaliu" numeric, apoi mi-am spus că sunt în România, nu la Napoli, și că superstițiile sunt legate de locurile care le-au generat, iar ghinionul ține cont de coordonatele geografice sau cultural-populare. Dacă ar fi fost vineri, 13, poate că ar fi trebuit să fiu atentă la pisica neagră de la bloc, care îmi ieșe mereu în cale.

